Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

BÁN KHÔ NGƯỜI HỌM M SỐ THỨ HAI

MỘT SỐ 1 0 0

DEPOT LÉGAL INDOCHINE Nº 183

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Trois mois (pour l'étranger ajouter les frais de poste)	Six mois (pour l'étranger ajouter les frais de poste)	Un an (pour l'étranger ajouter les frais de poste)	Hải-phòng và Tourane	Nam-kỳ, Hải-Phòng và các Bureaux de poste	Ngoại-quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	12 00
Các tỉnh						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.60	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur. 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

	Une seule insertion. . . . 0,30 le c/m
4e page	Par contrat annuel
	Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
	Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
	Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái kết-quả việc cải-lương hương-chính và cách chỉnh-đốn nên thế nào?

(Tiếp theo)

Theo như cái tập-quán cũ ở các làng, thì làng nào cũng vẫn có một bọn kỳ-mục hay một bọn thôn trưởng ở dưới quyền ông tiên-chỉ, mà lo liệu việc làng, tức cũng là một hội-đồng hương-chức, chỉ khác hội-đồng hương-chức ngày nay là không do mỗi họ lựa lấy một người ra, mà hoặc chiếu theo niên-xỉ, đến tuổi trùm lệnh, hoặc chiếu theo danh sách, vào hàng chức dịch, thì cứ cái khoản lệ trong làng nhất-định, đến thứ vị ai thì người ấy nhận làm việc làng, mà cả làng đều tự-nhiên công-nhận cái chức-quyền làm việc làng của những người ấy; những người ấy lại tự chọn lấy một vài người trong làng nắn-cán, bàu làm chánh phó lý, để thừa hành việc quan Song, cái cách tổ-chức hội-đồng hương-chức như thế, thường có họ thì đến năm bảy người bàn-tử một nơi quan-yếu, mà có họ vì chưa đến tuổi trùm lệnh, lại không có người chức dịch, thành ra cả họ đều lượm lá đầu đinh, không khỏi để sinh ra cái tệ chuyên quyền hỗ thế; làng nào được ông tiên-chỉ chỉ cầm quyền trên thật đứng đắn, chịu cất-cắt chỉ săn-sóc đến, thì còn không đến nỗi có những mối tệ nhiều; làng nào mà gặp phải ông tiên-chỉ lại cũng có cái lòng xấu a-khúc thiên tư, hay hoặc giả cái người giữ quyền dấu giấy trong làng lại là một ông quan đi làm quan vắng, một ông thân-sĩ chưa đứng tuổi, chưa trải lắm việc đời, để cho kẻ anh em họ mạc mình mượn thế mình mà gây bè lập cánh trong chỗ việc làng, thành ra có cái tệ lăng ngược cô-cùng, xâm-thực công khoản; vả cái lối quan-viên kỳ-mục ta trước làm việc làng không có sổ sách phân-minh, không có điều lệ nhất-định, trách-nhiệm không có chỗ sở cứ, mà trên chính-phủ không từng can-thiệp đến, dưới dân e-n không được dự nghe vào, việc làng nên hay hư, bọn quan-viên kỳ-mục làm được việc làng hay phá hoại việc làng, chỉ nhờ về chút tâm lực của một ông giữ quyền dấu giấy; trước kia cái oai lực của những ông tiên thứ chỉ các làng còn đủ trấn phục trong làng, khiến cho những kẻ điêu-kiệt gian tham không tỏ được cái mưu bèn một nát; sau rồi cái oai lực ấy cứ dần dần một ngày một truỵ-lạc, vì quyền làm việc làng phần nhiều đi về chánh phó lý, mà chánh phó lý thì do dân trai công cử, đối với tiên thứ chỉ không thấy có chút gì thân thế cả, mà cái bụng kính sợ đổi ra cái bụng khinh nhờn; nhất-thiết việc lớn cho chí việc nhỏ trong làng, không cần gì có người dấu giấy cầm quyền ở trên mà cứ chánh phó lý hùa-dồng với một lũ kỳ mục rắn chắng nên đọi, nói cũng nên lời, làm bừa đi được hết; vì thế mà những mối tệ càng ngày càng xảy ra lắm, mới khiến nên cái phản-động-lực là cái phong-trào cải lương hương-chính ngày nay.

Bây giờ cái lương hương-chính mà đặt một hội-đồng hương-chức mới gồm các tộc-biểu ở các họ trong làng cử ra để mà thay vào mấy bác kỳ-mục là cái hội-đồng hương-chức cũ kia, có điều lệ nhất-định, có sổ sách phân-minh, như thế thì cái tệ chuyên quyền hỗ thế đã có thể ngăn ngừa được rồi; nhưng còn cái tệ tự nữa là cái tệ những người tiên thứ chỉ — phần nhiều là người có tài học, có kiến-thức — bị truỵ-lạc mất cái địa vị cái chức quyền cầm cân nảy mực ở trong làng để đến nỗi những kẻ ra làm việc làng không còn không kỳ gì mà dành có một lối thông-đồng tác ác, như trên kia đã kể, thì dù hội-đồng hương-chức mới với hội-đồng hương-chức cũ cũng có khác gì nhau. vậy làm cách gì mà cải-lương cho được. Tưởng không cần phải nói, ai cũng biết tất phải có được những người có tài học, có kiến-thức lại cầm quyền cai-quản việc làng như xưa mới cải-lương được cái tệ ấy. Quan Thống-sứ cũng đã thân hiểu như thế, nên đã có nghĩ cách nâng cao giá-trị cái chức chánh-phó hương-hội để đón rước lấy những người ấy ra làm. Song, như đã giải ở trên, cái chức chánh-phó hương-hội như bây giờ khó làm sao cho những người ấy chịu ra làm được; mà theo như cái tập-quán cũ ở các làng, thì cái địa-vị cái chức quyền của những người ấy vốn cũng đứng ngoài hội-đồng hương-chức cũ trong các làng mà vẫn cầm cân nảy mực được cho cả làng, xem sóc được việc làng dân ra đấy cả. Vậy thiết tưởng bây giờ đã đặt ra có một hội-đồng hương chức mới để thay vào cái hội-đồng hương chức cũ thì ngoài cái hội-đồng hương-chức mới này cũng lại nên đặt ra có một hội-đồng kiểm đốc, gồm các người có tài học, có kiến-thức trong làng để thay vào cái địa-vị, cái chức quyền tiên thứ chỉ cũ, đó tức là một cách châm-chước về cái tập-quán cũ mà điều-hòa với cái thể-lệ mới bây giờ, khiến cho những người khá vui lòng chịu và có thể xem sóc việc làng được vậy.

(Còn nữa)

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 29 Mai 1926

Việc nước Pháp

Việc tại nghị-viện

Báo *Journal* có nói tại nghị-viện sắp có một đảng liên-hiệp mới, vì vậy những ông nghị-viện sắp-tiến về liên hiệp đoàn tư thấy nào-động lắm

Nước Pháp với Tây ban nha

Sau khi hội-đồng các quan thượng-thư họp, M. Painlevé có tuyên-bố rằng đại-tướng Simon đã đi Maroc để cùng với các quan-chức Tây-ban-nha ấn định các điều-kiện đất Rif. Không phải là sửa đổi lại đường giang-giới các miền về quyền nước Pháp và Tây-ban-nha, nhưng để giải quyết mấy vấn đề kinh-tế, và binh-vụ có quan hệ với cuộc chiến thắng. Thống-chế Pétain và đại-tướng Boichut được giấy khen và hàng-quân.

Việc cứu tiền franc

Sau buổi nội đồng các quan thượng-thư, các báo có tiếp được một bài lại-cảo của chánh-phủ, nói rằng tòa nội-các đã xét kỹ việc cứu tiền franc, quyết-nghị lưu tâm riêng về việc ấy, còn các vấn-đề khác hãy bỏ không xét đến vội. Không có đặt thứ thuế riêng nào, mà cũng không đặt thuế mới. Sẽ ấn-định mỗi hạng hàng-sản phải nộp tuỳ theo bao nhiêu là cực-điểm, theo như điều khoản sắc-luật ngày 29 Avril 1926. Tại nhà Pháp quốc ngân-hàng sẽ đặt một quỹ riêng, để tha tư bản ở ngoại quốc về. Vấn-đề ấy chỉ đem ra bàn xuất-sắc ngân-hàng khi nào thu được nhiều tư-bản ở ngoại về mới cho phép. Hiện nay tiền francs đương cần phải cấp cứu, vậy chớ nên tranh-biện về đường lý-thuyết sẽ tổn-hại cho tín-lực của quốc-dân. Sau cùng có nói chánh-phủ rất là trông cậy về nghị-viện và quốc dân.

Nước Pháp với Hoa kỳ

Trước khi M. Henry Bérenger khởi-hành ở Havre đi sang Hoa-kỳ, thành-phố ấy có đặt tiệc nghênh tiếp đông. Ông có nói nước Pháp đối với Hoa-kỳ, có một trái-khoản thương mại về các hàng-hóa của Hoa-kỳ bán cho nước Pháp tính giá là 407 triệu dollars, đến năm 1949 phải hoàn lại, tính lời là 20 triệu dollars, cộng số tiền lời tính đến năm 1929 là bãi đi; và một trái khoản về các dụng cụ, tay tiền vay, cộng là 2 933 triệu dollars, phải chịu lời 5 /.

Theo các điều khoản trong bản giao ước mới ký, thì trái khoản thứ nhất tính lời vào trái khoản thứ nhì, và định kỳ hạn hoàn lâm 62 năm thì xong, tiền lời đồng tượng mười hai năm đầu là 2 / Như vậy số nợ tổng cộng giảm được 50 /, và cái kỳ hạn năm 1929 phải nộp 407 triệu, nay bãi đi, v. v.

Việc ở Maroc

M. Steeg là Toàn-quyền ở Maroc đã đến mền núi Amjdai, là nơi chiến-trường mới rồi, nhận cho các chiến Beni-Zeroual đầu hàng. Có các trưởng-tá, và các đại-biểu báo quán ở đấy.

Một vài tờ báo có đăng rằng quân Pháp ở Maroc tổn hại nhiều lắm, nên bộ chiến-tranh có lại cho rằng số người bị bại, bề ai linh Lê dương từ ngày 15 Avril 19 5 đến ngày 25 Mai 1926 cộng số 1310; số người mất tâm-tích là 294; số người chết về bệnh tật là 562; cộng cộng là 2 162.

Việc nước Anh

Các báo đều nói vì việc khủng-hoảng trong nghề làm mỏ, tình thế nước Anh rất là khó khăn, không khéo tất cả các nghề nghiệp cũng sẽ bị đình-trệ.

Việc nước Bồ đào nha

Hai sư-đoàn khởi nghịch ở phía bắc, và phía nam Lisbonne. Tướng Perez Germano đã tới nơi rồi. Nước Ý được mỗi 30 /. về quan thuế đánh các đồ tơ-lụa. Về các đồ dệt lấy lông cừu, và kim-khí, nước Pháp được một giá rẻ.

Việc nước Nhật-bản

Vì cuộc hội-đồng các thủy-lợi ở nguyên-lão nghị-viện yêu cầu nhiều khoản, nên việc sửa đổi lại tòa nội-các rất là khó khăn, vì vậy quan thủ tướng, và ông Hara-tự các cũng tán-trợ cho tòa nội-các, có nói trước khi nghị-viện mới họp thì chưa bàn đến việc sửa đổi lại tòa nội-các vội.

Hiện ở Alexandrie, và ở Constantinople đương điều đình các hàng giao ước Nhật-bản với nước Ai-cập và Ba-tư.

Quan thượng-thư bộ tài-chánh lại tuyên bố rằng chánh-phủ 1° không có ý bắt kỳ điều kiện việc đem vàng xuất cảng ; 2° không ưng đến sang năm số mộ thái ; 3 định rút theo cái chính sách tiết kiệm cho đến khi nào việc tài chánh như thường mới thôi.

Chánh-phủ Nga đã xin giải phóng 80 người đảng cựu nước Nga giam ở Osnauri.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Ngày 28 Mai 1926

Tòa nội-các

Hiện nay vẫn chưa có tòa nội-các. Các quan thượng-thư của đại Trương tác-Lâm, và Ngô-bội Phu hội nghị.

Quốc-dân-quân

Quốc-dân quân đương ổ chức lại, sự rằng quân kỳ lại khai thế-giang, mà có quân quốc-tế giúp sức cho. Quân quốc-kích cấp vật liệu và đạn dược, nhưng không giúp quân lính.

Trương-tác-Lâm

Về việc Trương-tác Lâm phản-kháng tòa nội-các Nhan-sung-Khánh, người ta bảo Trương có ý để cho Ngô đánh nhau với quốc dân-quân, rồi sẽ can-thiệp vào để đặt việc thống quyền quốc-tự.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Thưa quý-báo, xin nhờ quý-báo làm ơn chỉ bảo cho (tôi việc) sau này :

Nguyên tôi có làm văn-tự bán một miếng đất trong khi tôi đi 12 hay 13 tuổi mà thời kỳ ấy thì mẹ tôi và ba người anh tôi còn sống, nhưng chỉ có tôi ký văn-tự bán thôi, chứ mẹ và ba người anh tôi kô ông ký văn-tự, mà đất ấy bây giờ người ta đã làm nhà gạch ở rồi, thì tôi có thể chuộc lại được không, mà chuộc được thì phải làm thế nào, và có phải giả lại tiền p i ba gì cho người tên đất ấy nữa không, xin nhờ quý báo chỉ bảo cho.

LỜI ĐÁP. — Không thấy ông nói đến thân phụ ông, thì tôi đoán là lúc bán đất ấy, thân phụ ông đã mất rồi hẳn.

Nếu vậy thì khi ông làm văn-tự bán, miếng đất còn thuộc về tài-sản của thân-phụ ông mà thân mẫu ông được hưởng dụng cho đến khi chết chứ chưa chia được.

Nếu thân mẫu ông và trưởng tộc và các anh ông không ký vào văn-tự thì bán như thế ấy không có hiệu quả gì, ông có thể lấn lại đi được.

Nhưng muốn chuộc thì nay phải đòi tiền lại mà cho người tiêu.

Ph. h. L.

Tự do diễn đàn

Câu chuyện bệnh dịch

Trong số T. B. ngày 22 mai vừa rồi có bài xã-thuyết của M. T. về Cái vấn đề phòng dịch ở xứ ta. Công vì công ích ông T. nói rất phải từ đầu đến cuối, sau ông kết rằng : cứ đầu là những phương-pháp phòng dịch đã thí-nghiệm có thành hiệu ở các nước Văn-minh bên Âu-Mỹ bây giờ; ta muốn phòng giữ cho khỏi những thứ bệnh hiểm nghèo ghê gớm, thì những cái phương-pháp ấy, ta nhất thiết nên làm cho nhân theo cho đúng hay sao? Ta có cộn nhớ lúc trước cái phương-pháp giồng đậu mới truyền-bá sang ta, ta còn do dự hỗ nghi để cho cái họa đậu mùa mỗi năm giết hại trẻ con ta hết bao nhiêu mà kể, bây giờ ta theo cái phương-pháp giồng đậu, mà cái bại ấy đã rút hẳn vào văn-ẩn. Tôi cũng vì lẽ cũng thêm thắt sáng ông T. mấy điều, chứ không chủ ý phản đối gì cả.

Tôi thiển nghĩ rằng : nước ta mà theo hết phép để ngăn ngừa bệnh dịch-tả hay bệnh dịch khác như Ấn-Mỹ còn lâu lắm. Đừng nói đâu xa xem ngay như chốn thành-thị 10 phần chỉ độ 5 6 phần theo được đôi chút vệ-sinh còn phần nhiều thợ thuyền cũng người ngu ốc khó, tuyệt nhiên là không. Vì thế cho bệnh dịch chỉ xuất hiện ở chỗ xóm thợ thuyền ấm thấp trước rồi lan ra khắp. Họ cũng không muốn chi thế, chỉ vì nghèo khổ, ngu dốt, học thức không có còn hiểu gì đến vệ sinh nữa. Vậy chỉ cốt ở lực nhà nước thương đến lẽ dân nghèo sinh sôi dân họ mà ngăn ngừa bệnh dịch hãy chớ bỏ thì mấy có công hiệu. Nếu có bệnh dịch nhem lên thì nhà nước tiêm thuốc phòng dịch cho dân không lấy tiền. Bệnh đậu mùa sở dĩ bớt là vì thường tâm tưởng chữ đợi đến khi có bệnh mới tiêm đậu. Cứ lấy lẽ đó mà xét: bệnh dịch có ở nước nam ta đã lâu cũng như bệnh đậu mùa. Sao bệnh đậu mùa bớt mà bệnh dịch tả, dịch hạch cả ngày càng tệ? Có lẽ cũng vì lẽ đó. Vả chăng phương-pháp về sự giữ gìn cho khỏi bệnh dịch tả phiền phức mà dân nghèo ta phần nhiều vô học lại có tính cẩu thả. Mà cho giữ gìn cẩn thận đến nỗi rất đi nữa thì cũng không thể được. Vì trong thế giới theo hơi người ta hô hấp phải bắt buộc là thế. Còn một lẽ nữa nhà nước cũng nên chú ý cho : Bệnh dịch có mang xuống nhà thương Công-vụ sức khán hộ phải săn sóc cho người ta đến nơi đến chốn, chớ sợ lây bỏ nằm queo đấy, ký không rõ làm sao mà thường có những lời chỉ nghị khiến cho dân gian nghe thấy mà nhà thương Công-vụ ai cũng đi ghê, vì trong một nhà bệnh có mấy phải bệnh lây, số bệt sức giữu giữm mà chữa chạy lấy và lòng quyền luyến thương xót mẫu mà nên quên sự lây còn hơn đưa đến chỗ bắp bỏng sống chết của người anh mình không hay. Đó là cái thảm trạng của dân nghèo trong khi có bệnh dịch ở thành thị còn về phần dân nhà quê lại hội phần : Ở chốn thôn già dân còn tin ở thần quyền nhiều hơn ; tuyệt nhiên không tin rằng bệnh dịch có vi trùng ở người ốm truyền cho người khỏe ở nhà quê ta ai cũng đã rõ, mỗi làng ở cách xa nhau, chưng quanh có bao lũy. Cho nên bất hạnh làng nào mà đành phải cái bệnh độc địa đó có khi chết đến nửa làng. Tôi có được nghe một người làng kia ở về phía Thái-bình cách đó gần năm mươi cây số, ngài bắt sẽ tỉ kể cũng. có sự ra đau bà trẻ con, ngài bắt chán đã số rồi làng ấy đến lần nữa cũng có cái thảm kịch là trong làng còn sống sót người nào cũng phải chôn chân trắng. Ngó thấy thế ai chẳng đăng mình, đứng sao. Ở nhà thành quê ta, ko nhiều người nghèo lấy dân làm tuổi mà lấy dân làm nhà thương. Một làng như thế, ít mười làng như thế. Tôi thiển nghĩ những dân nghèo bị nạn như thế, chỉ có các quan phủ huyện trực tiếp với dân như thương đến dân cũng được nhờ nhiều. Hoặc hiến dụ cho dân sinh trong làng địa phương biết hạnh làng nào có bệnh dịch, phải bảo cho biết, nếu ẩn lận phải phạt. Được tin điện xuống lính cho thầy thuốc về tận tăng phát thuốc men cho dân và tìm tuyệt phòng bị, nhưng đừng làm những điều luật nghiêm khắc quá) Về bệnh dịch, đặt đã may đặt nhà họ thì họ sợ hận sau hà vì không ai dám khai nữa.

Trong bệnh dịch lệ các quan phủ huyện nên sin sát cho dân công như lúc thủy lại, lúa hoa, sâu giặc cướp ; hoặc xem có hai thuốc nào gia truyền công hiệu làm ra phát cao dán không lấy tiền. Mấy nhời quê xin cứ thế đây chỉ phụ thêm vào mấy lời cốt yếu, của ông T. bực may có ích được tỷ nào chăng !

Trần-văn-Trực

Cuộc công-thái Đông-pháp

Mở số lần thứ mười bảy

Ngày 1er Juin 1926

Sáng hôm nay hồi 8 giờ tại tòa Đốc-lý đã rút số Công thái Đông-pháp lần thứ 17 thì trúng những phiếu sau này :

Số 94.992 trúng 10.000 đồng.
Số 66.648 trúng 1.000 đồng.

Mười hai số sau này mỗi số trúng 500 đồng.

106.143	77.480	1.9 104	1 8.9
84.835	21.683	75 244	58 404
98 108	12 060	49.594	114.794

1016 số sau này mỗi số trúng 100 đồng.

116.897	21.841	51.296	93.932
93.030	86.692	34.109	94.518
81.317	51.770	21.548	101.530
89.563	50.570	43.018	29.371
85.196	64.426	41.421	67.460
44.472	27.419	41.186	50.543
2.795	89.341	42.451	79.743
114.340	57.794	86.201	15.803
33.680	87.461	115.566	42.047
115.829	50.435	82.022	70.341
29.567	83.476	85.007	77.266
18.902	98.532	31.054	112.159
27.542	51.072	80.343	14.816
121 636	98.778	60.388	42.813
54.063	38.583	91.251	62.849
70.468	120.433	49.113	98.940
65.546	71.778	122.497	112.181
1.622	111.459	36.050	98.131
79.562	110.559	9.009	33.935
100.952	80.642	71.209	61.615
83.727	67.965	92.623	64.561
26.631	19.822	79.384	106.902
93.053	1.942	79.650	44.767
118.254	40.943	97.502	29.054
66.141	114.431	49.815	116.107
73.335	3.402	122.777	49.710
51.501	108.809	50.541	50.234
102.088	72.106	27.145	18.830
73.975	3.222	63.146	43.514

(Còn nữa)

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi cho chỗ mới, thì gửi cho báo-quán số giấy quán báo, chứng lại thì sẽ nhớ tên tuổi và làng mà đổi, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để chữ nhớ giấy quán báo.

Nếu không gửi tiền theo thì sẽ đổi nguyên như cũ hoặc phải trả riêng hơn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Ngày 31 Mai 1926

Việc Maroc

Tin Tass. — Abd-el-Krim đã đồng ý với đại-tướng Boichut, Abd-el-Krim sẽ bị đãi như tù-binh.

Báo *Journal* nói hiện nay chưa rõ mấy người tù-binh Tây-ban-nha chưa được tha, tình cảnh ra làm sao. Nếu có chứng rằng Abd-el-Krim đã sai giết bọn tù-binh ấy, thì cái số phận của Abd-el-Krim sẽ có khác.

Việc ở Syrie

Tòa án quân luật đã kết án treo xử tử Sultan Attrache, và nhiều tướng phản nghịch.

Việc Bỉ đào-nha

Quân khởi nghĩa thắng, tướng Cabecadas giữ chức thủ tướng, và bộ nội-vụ. Chắc rằng tướng Costa sẽ giữ bộ chiến-tranh, và Thủy-quân nguyên soái tại giữ bộ Hải quân.

Việc nước Ba-lan

Tháng chữ được 292 về trúng cử đồng thống nước Ba-lan.

Rối loạn ở Thượng-hải

Ngày 30 mai, là ngày kỷ niệm những sự rối loạn xảy ra trong năm 1925, nên bọn phiến-loạn muốn nhân dịp ấy mà quấy rối. Công-đồng đình phái nhiều xe điện, và xe ô-tô, và rêm đã vào nơi đi qua đường, và người ngoại-quốc. Nhờ có linh cảnh-sát can đảm mới giữ cho khỏi sinh ra việc to. Hiện đã bắt phục được trật-tự. Không ai bị thương nặng cả.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 27 độ
15 giờ 28 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 10
nhì,	9 50
ba,	9 00
Thóc hạng nhất,	5 50
Bắp ngô	4 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 1er Juin 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 17 f. 40.

Thị giá quốc trái.

Ngày 25 Mai 1926

3 %.	hoàn dần	64 f. 75
3 1/2 %.	hoàn dần	86 f. 00
4 %.	vĩnh viễn 1917	45 f. 75
4 %.	» 1918	44 f. 85
5 %.	» 1920	66 f. 60
5 %.	hoàn dần 1920	71 f. 65
6 %.	1925	93 f. 95

Ngày 31 Mai 1926

3 %.	vĩnh viễn	47 f. 70
5 %.	1915-1916	54 f. 40

Tin tàu. — Tàu *Songbo* đến ngày 3 juin hồi 10 giờ sáng ở Haïphong sẽ sang đi Hongkong, đường Honhow và Fort Bayard.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haïphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối hôm 2 Juin.

Hội đồng Thành-phố. — Hội-đồng thành-phố đã họp tại tòa Đốc-lý chiều hôm qua hồi 5 giờ do quan sai-trị Dupuy chủ tọa. Các vấn-đề bàn trong kỳ họp này thì chỉ có việc mở công-thải một triệu đồng cho thành-phố là quan trọng nhất. Các nhuỵ-kiến hội-đồng thì số tiền ấy một nửa sẽ vay của một nhà ngân-hàng và một nửa vay của công chúng. Còn cách thức vay thế nào thì sẽ do chính-phủ xin với hộ Thuộc-địa định sau. Tiền vay ấy để sẽ dùng các việc sau này :

Mở đường nhựa vào đường phố, việc xây cống, xây hè, lấp những hồ ao và đất trũng, việc mở rộng chợ, việc mở rộng phố hàng Gai, việc mở rộng con đường số 19, ngõ hàng Sơn hàng Quạt để lấy lối đi cho hàng Bạc, hàng Ngang khỏi chật quá, việc mở mấu tàu thủy, phố Hòn-mê vân vân.

Việc trường Cao-đẳng xin đất để mở rộng thêm thì Hội-đồng ưng thuận, nhưng định rằng bắt đền để làm nhà phải đưa trình Hội-đồng.

Việc đánh thuế lợi tức vào các nghề công thương. — Sáng hôm nay, đại biểu các nội công sở ở Bắc-kỳ, các ông hội-viên thương-mại của hai thành phố Hà-nội, Hải-phòng, các ông hội viên thương-mại của hai thành phố ấy, các ông hội-viên canh-nông, tòa trị-sự hội-đồng tư vấn, đã họp tại hội quán phòng thương-mại để bàn về vấn-đề nhà nước định đánh thuế lợi tức vào các nghề công thương. Hồi-đồng bàn hồi tàu rồi định trong bốn hôm nữa sẽ có một tiểu hội-đồng 20 ông đại-biểu cho tất cả các hội, để trực-tiếp với các sở Nhà-nước định ra ngạch thuế mới ấy và xem xét mọi cách thức định thi-hành thuế ấy ra làm sao.

Ngựa và xe muốn bán, giá 160 $. Hỏi tại 18, Rue Richaud. 5.677

Đất muốn bán có 8 gian nhà gạch một tầng : bề ngang 10 m 50, bề dài lính 49 m. thành 498 thước vuông (Route de Huế, ngang cửa nhà diêm).
Hỏi tại Bản quán. 5682

BÁN một miếng đất độ 170 thước vuông, đang làm nhà giờ, ba mặt đường gần nơi thắng-cảnh.
Rẻ cách trả tiền.
Hỏi tại bản quán. 5.690

ĐẠI CUỘC CHIẾU BÓNG
TẠI RẠP
CINÉMA PALACE HANOI
Từ thứ tư 19 đến thứ ba 25 Mai 1926

SA MAJESTÉ DOUGLAS
VUA DOUGLAS
Phim ảnh rất vui sáu đoạn, Vui suốt trò

Một độ nào bản-rạp chiếu phim ảnh « Bà chúa kén chồng » mà Douglas Fairbanck đóng trò, được các quý-khách vui lòng, đến xem rất đông - Chắc lần này, Douglas Fairbanck cũng sẽ lại được nhiều quý-khách đến xem vỗ tay khen như lần trước.
5.698

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
GỬI MỤC MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY
3823

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Ô tô để chết người. — Ng-văn-Khoi là *chauffeur* cầm máy ô-tô chở hành-khách của M. Ng-văn-Giáp về đường Nghệ-an và Hà-Tĩnh. Một chiều tối đương đi dọc đường tắt đèn, bỏ lái chạy ngang đâm xuống ruộng. Trong xe có 6 người hành-khách thì 4 người không việc gì, còn 2 người bị úp trong xe mãi đến hôm sau nâng xe lên thì thấy chết cả. Tòa án Trùng trị Vinh phạt Ng-văn-Khoi 8 tháng tù và 600 quan mà bắt chủ xe phải chịu trách-nhiệm. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho tội tù án treo, vì xét lúc đó xe không tìm được người cứu ngay.

Tàu thấy chở hành khách quá thể lệ. — Tàu tuần của công-ty Bạch-thái-Bưởi chở hành-khách ở Bến sông Nam-định Nao-quan, lệ chỉ được chở có 56 người mà khi tàu ở bến Nam-định rước còi và kéo cầu, thì sở Cẩm xuống khám thấy chở cả thảy những 83 người hành-khách mới lập biên-bản. Hỏi thì Trần-Trà là *patron* ở tàu lấy khai là tàu vẫn chở theo lệ, còn những số người thừa là những người lỉnh xỉnh đã và những người đưa chân hành-khách chưa kịp lên. Tòa án Trùng trị Nam-định tha cho Trần-Trà vì xét không có chứng cớ. Tòa Thượng thẩm y án.

Cũng lại việc ấy. — Tàu *Đồng-khánh* của công-ty Bạch-thái-Bưởi lệ chỉ được chở có 310 người hành-khách mà khi tàu ở bến Haiphong sắp chạy, thì sở Cẩm khám bắt được chở những 580 người đành-khách mới làm biên-bản. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt Phạm-văn-Yên là *patron* tàu 5 quan 50 quan, mà bắt anh tàu phải chịu trách-nhiệm. Tòa Thượng-thẩm y án.

Biệt xứ chung thân. — Ng-văn-Bức đã can nhiều án về tội ăn cắp, và du-đãng rồi, nay lại bị bắt về tội du-đãng, tòa án Trùng-trị Hanoi phạt Ng-văn-Bức 6 tháng tù và khi hết hạn tù thì phải đi biệt xứ chung thân ở Côn-lôn. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cướp. — Lê-văn-Thung, là sulky xe, lúc đêm khuya đi qua nhà một người đàn-bà, tên là Lê-thị-Ảo thấy cửa mở và có một mình ở nhà mới chạy vào nắm tẩy bép cổ, lấy những đồ nữ-trang. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt tên Thung 5 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp thóc của chủ. — Lê-v Quyền là dầy tớ M. Nguyễn huy-Cư, trông đồng với tên Ru, (hiện còn trốn) ăn cắp 333 bao thóc của chủ đem bán cho hiệu Tứ-lợi, cũng ở phố đấy. Nguyễn-văn-Tương biết là thóc ăn cắp tới mua lại mua. Tòa án Trùng-trị Hanoi phạt Nguyễn-văn-Tương và Lê-văn-Quyền mỗi tên 6 tháng tù, và bắt phải liên đới bồi 1762 đồng cho bên nguyên đơn. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tên Tương và tăng tội tên Quyền lên 1 năm tù.

Nước kê-din (Crésyl), vôi bột, đều là thứ tẩy uế trừ trùng rẻ tiền cả, chớ nên hà-tiện.

Tiệc trà của anh em viên trường Cao-đẳng Pháp-chính tiễn quan chưởng-lý de Saint Michel Dunezat. — Chiều hôm thứ năm 27 mai mới rồi, các anh-viên trường Cao-đẳng Pháp-chính có đặt tiệc trà tại hội-quán Khai-trí tiến-đức mời quan chưởng-lý de Saint Michel Dunezat, đốc học trường Luật, về dịp ngài sắp về Pháp. Đúng 5 giờ rưỡi, các ông đốc, các giáo-sư có giấy mời đều đến đông đủ. Dự tiệc có quan Học-chính tổng-trưởng Thalamas, cùng các giáo-sư trường Cao-đẳng, là các quan cố-vấn Dap'é, Barrière, Collet, quan phó chưởng-lý Rozé, quan Bồn-lý Boyer, quan phó tổng-trưởng sở Tài-chính Desjardins, quan sai-trị Grand, quan năm Bonifacy, MM. Bélin, Milon, Nauclx, de Copreus, giáo-sư trường Cao-đẳng, ông Bùi-Kỷ và ông Phạm-Quỳnh. Ông Trần-khắc-Kỷ sinh viên năm thứ ba trường Pháp-chính thay mặt các anh em cảm ơn quan Học-chính tổng-trưởng, và các giáo-sư đến dự tiệc đông như thế, rồi chúc quan đốc Dunezat và tỏ lòng mến tiếc ngài. Quan đốc học de Saint Michel Dunezat trả lời lại rất là cảm ơn các học sinh đã tỏ lòng kính mến ngài ngài có nhắc lại những công việc trong mấy năm ngài đã làm đốc học Pháp-chính, ngài có khen các học sinh đã hết lòng chăm chỉ, để thu thập lấy những môn luật khoa Á-đông, và ngài mong rằng những môn học ấy sẽ có ảnh hưởng hay cho nền cai-trị trong nước.

Sau cùng quan Học-chính tổng-trưởng có diễn thuyết nói lâu, đại ý ngài nói ngài rất nhiệt-thành về việc học hiện thời ở xứ Đông-pháp này, ngài muốn cho ở xứ Đông-pháp chóng được tấn bộ lên con đường học vấn, mà muốn được thế thì không gì bằng mở mang các trường Cao-đẳng cho được ngang với trình-độ các trường Đại-học bên Pháp. Vì thế nên ngài đã thương thuyết với chính phủ để lập trường luật-khoa cử-nhân ; đến năm sau này là thực hành....

Sau ngài kết luận có khuyên học sinh nên giữ một cái tinh-thần hòa mà chuyên tập, không nên bạo động, làm nguy hại chính-sách mở mang của chính phủ. Nước Pháp sở dĩ vẻ vang là nhờ về những tay ôn hòa như ông Pasteur, ông Charles Riebet, chứ không phải những lời hùng biện, những cách bạo động của các đảng trong nghị viện...

Quan Học-chính nói xong, cử tọa vỗ tay hồi lâu. Tiệc đến 8 giờ rưỡi mới tan, thấy trò nói chuyện cảm tay vui vẻ lắm.

H. lai cảo.

VẢI TRẮNG BÁN CHIỀU HÀNG
Nhà DEMANGE Hanoi có nhiều chúc bàu trắng bán giá chiều hàng :
một tấm 18 m 4 $ 20
một thước 0 . 24

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÈS có bán :
CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VANILLINE* dùng cho các hàng bánh và kẹo.
2007

Tòa án Trung-trị. — Sáng hôm qua, tòa án Trung-trị xử những việc sau này

Ô-tô chở đông khách quá. — Nguyễn này hôm 21 avril, ô-g cầm ô tô Phương-Liệt bắt được người xe và chiếc ô-tô hàng, tên là Ng-xuân-Chính chở xe nhẹ nhiều khách quá cái số 45 để cho phép, vậy tên phạt 5 quan mà chủ hiệu xe là M. Ng-v-Cát phải chịu trách-nhiệm.

Ô tô không có phép mà dám chở khách. — Tòa phạt người chủ vận-tải ô-tô là M. Ung-văn-Khoi vì để cho chiếc ô-tô chở khách mà không có giấy phép và không có biển.

Thi hàng Sơ-học Tây. — Sáng hôm qua, thứ hai 31 Mai, tại trường nữ-học Tây phố Rollandes. đã bắt đầu kỳ thi bằng Sơ-học Tây (*Certificat d'études primaires élémentaires. Titre français*) Hội-đồng chấm thi có M. Trombette, đốc-học các trường kiêm Nam, làm chánh hội-đồng, M. Nasade phó hội-đồng và MM. Charpic, Grault, Carré, Gailliat, Passegue, Roche, Balicourt, Fabre, Mme Chengeant. Pouli o, Gonezard, Melle Pichel, Mmes Autigeon, Roux Hettich, Joly, Hammer, Giret, de Fajole làm hội-viên.

Các đầu bài như sau này :

Âm tả

Au soleil

Le chien dormait, couché sur le paillasson de la porte d'entrée, sous une brûlante tombée de soleil ; deux chats étaient allongés sur le rebord des deux fenêtres, les yeux fermés, les pattes et la queue tout au long étendues. Une grosse poule gloussante promenait un bataillon de poussins vêtus de duvet jaune, léger comme de la ouate, à travers le petit jardin ; et une grande cage accrochée au mur, couverte de mouron, contenait un peuple d'oiseaux qui s'égosillaient dans la lumière de cette chaude matinée de printemps.

Maupassant

Câu hỏi

1. Qu'est-ce qu'*une brûlante tombée de soleil* ?
2. Expliquez les expressions : *un bataillon de poussins ; Un peuple d'oiseaux.*
3. Relevez deux compléments de *pronenait* et indiquez leur nature.

Toán pháp

1. Deux cultivateurs échangent deux pièces de terre de même qualité et de même surface. L'une a la forme d'un parallélogramme de 41 m. 40 de base et 24 m. 60 de hauteur ; l'autre a la forme d'un trapèze dont les bases mesurent 31 m. 40 et 23 m. 80. Quelle est la hauteur de ce dernier terrain ?

II Trois frères ont à se partager une somme de 4 700 frs. Les deux plus jeunes doivent avoir l'un et l'autre 550 frs. de plus que l'aîné. Quelle sera la part de chacun ?

Luận chữ Pháp

Un télégramme vient d'arriver chez vous. Dites combien chacun se sent ému avant que votre père l'ait décacheté. Il apporte une bonne nouvelle. Décrivez la joie de tous.

Sử ký. Địa dư

1 Que vous rappellent les dates de 1558 et 1685 ?

2. Indiquez avec leur date les grands faits de l'année 1789.

3. Citez au XIXe siècle un grand écrivain ; un grand savant ; un homme d'Etat célèbre ; un grand soldat.

4. Citez cinq ports de commerce français et indiquez les principaux pays avec lesquels ils sont en relation.

Việc bán thuốc phiện. — Mới đây chính-phủ Đông-dương có ký với nhóm lập bản điều-ước về việc bán thuốc phiện ở Đông-dương. Các bản điều ước ấy, thì từ nay trở đi chính phủ Ấu-đã sẽ trực tiếp đứng bán thuốc phiện cho chính-phủ Đông-dương. Số thuốc phiện bán ấy là bao nhiêu thì sau sẽ định. Như vậy thì hai chính-phủ trực tiếp mua bán thuốc phiện cùng nhau, không phải qua bọn trung gian làm môi-giới nữa.

Người học-chính. — M. Dương-đức-Chân, giáo học hạng ký ở Đông-ngạc (Hà-đông) được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

M. Nghiêm-xuân-Lễ, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, nay tạm bổ dạy thay cho M. Trần-trung-Miện tại trường Hà-nát (Nam-định) trong khi M. Miện vào nhà thương chữa bệnh.

Người công-chính. — M. Đặng-đình-Nải, tạm chuyển một tại sở đạc-điền được nghỉ 29 ngày.

Cái nạn ô-tô trên đường Quan-thánh. — Hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm ka, chiếc xe ô-tô số T 2955 của M. Hương-ký số 82 phố hàng Tổng đi trên đường đó Quan-thánh, bỉ một cái xe tang-mã tiến có người đưa ngồi, đang phải ở đằng sau, rách mất cái mui xe.

VIỆC BẮC-KỲ

BẮI DƯƠNG

Vì rơi cái mũ mà bóp lé thôi. — Vân rằ, chiếc ô-tô số 2545 đi đến phố Ga, thì thình-lình cái mũ của một người ngồi trên xe bị gió tạt rơ xuống đất. Một người anh phu làm gần đó vừa nhặt lấy, thì sau hai người *chauffeurs* ở trên xe xuống, cầm bắt anh ấy lại đánh bọn nhà phu. Người lấy cái bọn nhà phu đó là M. S. Chiêng-ger lại can, thì bị hai người chauffeurs xô xát xuống ngã lại nên. thành xuất sinh ra chuyện rắc-rối lôi thôi.

Cái nạn ô-tô. — Vân rằ, tại phố Ga lại có xảy ra cái nạn ô tô, là chiếc ô-tô số 241 và chiếc ô-tô số 2546 đụng phải nhau. Chiếc xe sau tâm bắn cả phía bên cánh tả của xe trước, fe cũng là vì nỗi gạo tị nhau mà ra. Ít lâu nay, cái nạn ô-tô chẳng mấy ngày là không có, thật là nguy hiểm lắm thay.

BẮCH-MAI

Một người lính cơ tự tử tại huyện lị. — Vừa rồi một người lính cơ tên là Ngạch đóng tại huyện Bạch-hạc, không biết vì gì tâm thần bất phấn làm sao, mà lấy súng bắn vào mồm để tự tử. Viên đại hầu xiên tự đồng trước qua các ra đồng sau. Quan huyện sở tại biết tin, liền thân hành đi trình sở Sen-dầm, thì M. Armand Claude tại sở Sen-dầm đã về khám biên, thấy người lính khốn-nạn ấy bắn vào mồm nghiêng sườn bên trái, khẩu súng lăn dưới chân. Vậy đi cho mai táng và còn đương xét hỏi về việc này.

Một viên nha-lường là *Lưu-quỳnh* tiến lên nói rằng :

— *Tống-chúa* thấy lệnh-công là một vị trọng-thần đời *Chu*, cho nên sai sứ đem tờ chiếu đến, tất là có ý muốn gia-phong. Vậy ta nên cứ đúng lễ tiếp-đãi, để xem sách của sứ thế nào, hạ tất lại sự tuyệt.

Sĩ ngạn chân cũng nói :

— Việc khởi binh đi đánh là một việc rất quan-hệ, không nên vội vàng, ngày nay lệnh-công hãy cứ tiếp kiến sứ giả, rồi sau sẽ thương nghị.

Lộ-quân thấy mọi người đều đồng ý như vậy, mới cho sứ-giả được vào yết-kiến. Sứ-giả vào đến trong đình, nói với *Lộ quân* rằng :

— Tân-quân lên ngôi, định gia thăng tước-vị cho các quan phiên-trấn, nay sai tôi đem tờ chiếu đến đây, để phong cho ngài làm chức trung-thư-lệnh.

Lộ quân nhận tờ chiếu xong, truyền đặt tiệc khoản-đãi sứ-giả. Khi rượu đầu nửa chừng, *Lộ-quân* mới đem bảo truyền thiên cho *Cân Thái-hồ* trao ở trên tường, rồi trỏ mà bảo sứ-giả rằng :

(Còn nữa)

SỐ 110

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-BỐ-MỤC dịch thuật

Phạm chất đáng nghiêm-nhiên mà mắng Triệu khuông-dận rằng :

— Ông là một vị thần-thần của triều-đình thuở xưa, nay nhân lúc quốc-tang, dám làm tự-quân mà sinh lòng phản-nghịch, thế thì sau này còn mặt mũi nào trông thấy đạo tiên-đế ở dưới suối vàng. Ông tự xét mình, cũng nên phải có lòng hổ thẹn.

Triệu khuông-dận gạt nước mắt khóc mà đáp rằng :

— Tôi chịu cái oan nầu cũng đáng tội đã, không nói hi quân-sĩ sở dĩ nổi loạn, để đến nỗi hồ thẹn với trời đất, không còn biết nói nhẽ nào.

Triệu-khuông-dận nói chưa dứt lời thì *La ngạn ng* tuốt gươm ra quát to lên rằng :

— Ngày nay trong nước vô chủ, các tướng-sĩ đã bàn lập quan kiểm-điểm làm thiên-tử, nếu ai còn dám bàn ngang thì sẽ xin chém đầu để làm gương cho kẻ khác.

Vương-phủ run sợ, rét mặt tái mét, phải xuống thềm sụp lạy. *Phạm-chất* bắt đắc dĩ cũng phải lạy. *Triệu-khuông-dận* lấy tay đỡ dậy, rồi tiếp đãi một cách rất long-trọng.

Bọn *Phạm - chất* phụng *Triệu - khuông-dận* ra ngự triều, các quan văn-võ triều-thần hội-họp đông cả. Chức hàn-lâm thừa chỉ là *Đào cốc* đem tờ chiếu truyền ngôi ở trong cung ra, để cho quan binh-bộ thị-lang là *Đậu-nghi* tuyên đọc.

Tờ chiếu như sau này :

« *Trời sinh muôn dân, tất phải có người đứng đầu để chăm nuôi. Đời « nhi-đế gửi công mà truyền ngôi, đời « lam vương theo-thời mà cách mệnh, « chẳng qua cũng một lẽ.*

« *Ta nay gặp lúc vận nhà gian nan, « lòng người đã lìa, mệnh trời không « ở. Xét có chức Quí-Đức quản tiếp-đệ « sứ, điệu tiến đô kiểm điểm là Triệu-« khuông dận bẩm cái tư chất thượng « thành có cái tài lược thần võ, giúp « đức Cao tổ ta rabình định thiên-hạ, « lại thờ đức Thế tôn ta cũng lập nên « công trạng ở trong sử sách.*

« *Cho nay : Trời đất qui-thần bảo « giờ cũng tựa người có đức, mà dân-ta « ngục tụng lòng dân bao giờ cũng « phải về kẻ có nhân.*

« *Ta nay ứng trời thuận người, xin « bắt chước như vua Nghiêu truyền « ngôi cho vua Thuấn. Từ đây ta sẽ « chắt bỏ cái gánh nặng mà làm khách « của triều-đình. Khâm-thử. »*

Đậu nghi tuyên đọc tờ chiếu xong, có chức Tuyên-huy-sứ dựa *Triệu-khuông-dận* ra sụp lạy để tiếp nhận tờ chiếu, rồi quan tể-tướng đỡ *Triệu-khuông-dận* lên ngồi trên *Sùng-nguyên-điện*, đội mũ mặc áo thiên tử, để cho các quan văn võ triều thần làm lễ triều hạ, tức là *Cửu Thái tổ hoàng đế*.

Triệu khuông dận phụng *Chu chúa* làm *Trịnh vương*, Bà thái-hậu làm *Chu thái-hậu*, cho ở *tây-cung* và hạn nhiều đất xứ thiên-hạ. Đối quốc-hiệu là nhà *Tống*, đổi niên-hiệu là *Kiến-long* năm đầu, thế là đổi *Chu* mất từ đấy.

Tống Thái tổ (tức là *Triệu-khuông-dận*) lại truy tôn đức hoàng-khảo là *Triệu-hoành ân* làm *Tuyên-tổ Chiêu-võ hoàng-đế*, hoàng-mẫu là bà *Đỗ-thị* làm hoàng thái hậu. *Tống Thái tổ* sụp lạy ở trên điện, các quan triều-thần cũng sụp lạy làm lễ chúc mừng hoàng-thái hậu. Thái-hậu bỗng ngậm-ngùi có ý không vui.

Tế hiểu dần nói :

— Kẻ hạ-thần trộm nghe « *Mẫu-dĩ tử-quí* » nghĩa là vì con mà mẹ được hiển-quí. Nay thánh thượng đã lên ngôi triều thần, con nhi thái hậu lại có ý không vui.

Đỗ thái-hậu nói :

— Ta nghe làm vua rất khó. Làm một vị thiên-tử, để mình ở trên muôn dân. Nếu trị được phải đạo thì ngôi ấy rất tôn ; mà trị chẳng phải đạo, muốn cầu làm thất-phu cũng không thể được, vì thế mà ta lấy làm lo-nghĩ vậy.

Tống Thái tổ cúi đầu sụp lạy mà tâu rằng :

— Xin vâng lời dạy bảo, không bao giờ dám quên.

Tống Thái-tổ lập *Tống-thị* làm hoàng hậu, cho con *Hàn tổ mai* làm thứ hậu. Cách mấy hôm sau, *Tống Thái-tổ* ban chiếu gia phong cho *Phạm chất* và *Vương phổ* làm trung-thư môn-hạ bình chương sự ; lại lấy em là *Triệu-khuông-nghĩa* làm chức điện điện độ ngự hữu, *Triệu phổ* làm khu-mật trực học sĩ.

Bấy giờ bàn đến cải công phù lão, *Thạch-thủ tín* và *Trương quang viễn* làm chức thị võ thân-quân phó chỉ huy sứ *Triệu-ngạn huy* và *Thôi khánh thọ* làm chức *Long-tiệp hữu-tướng* đều chỉ-huy-sứ và linh chức tiết việt. Còn các quan triều-thần đều đều theo thứ tự sở ban thưởng trước lên. Lại sai người đem tờ sắc-mệnh đến bảo các chư hầu phiên-trấn biết.

Khi ấy có một vị ẩn-sĩ ở *Hoa-sơn* tên gọi *Trần-đoàn* đang cưỡi con lừa đi qua *Biện-kinh*, nghe tin *Tống Thái-tổ* lên làm thiên-tử, thì nói rằng :

— Thiên-hạ từ đây mới được yên lặng.

Nói xong, liền đặt ý ngâm một bài thơ, rồi thẳng đường đi vào trong núi. Lại nói về quan *Tống Thái tổ* sắt lòng trọng-đãi các quan triều-thần, nghĩ thương *Hàn thông* bị giết chết, mới truy tặng làm trung-tư lệnh để nêu rõ lòng trung. Lại nghiêm-trị *Sử-ngan-thăng* về tội sao dám tự tiện giết chết *Hàn-thông*.

Bọn *Phạm chất* cố can ngăn mà tâu rằng :

— Ngày nay bệ-hạ mới lên ngôi thiên-tử thì *Sử-ngan thăng* cần có tội, cũng nên lấy lòng nhân-từ mà khoan-tứ.

Tống Thái-tổ truyền chức quan-chức của *Sử-ngan-thăng*, suốt đời không được lục-dụng. Lại nói chuyện *Chiêu-nghĩa tiết độ sứ* là *Lộ-chân* là *Lộ quân* nghe tin *Tống Thái-tổ* soán ngôi nhà *Chu*, liền họp các tướng để thương-nghị mưu-kế, muốn khởi binh đánh *Tống*. Bỗng nghe báo *Tống Thái tổ* đã sai sứ-giả mang tờ chiếu đến.

Lộ-quân nói :

— Nay ta đang muốn khởi binh đi đánh thì bên sai sứ đến, ta nên tuyệt mới phải.

Do Võ Phi Hùng (Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ. Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
ĐỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 viên-kính
Một cái kim
có chất dạ-quang
Giá 11$50
BÁN TẠI HIỆU
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

KHÔNG DÂU RẺ BẰNG

Hiệu cô bán: Muối, Ciment, Sắt, Dui, Khoe, Cầu-phaong, sắt, gỗ bằng gỗ Lim, am-iốp và đủ các đồ phụ tùng làm xe Cao xu, các thứ bao gai, bao cói Dây gai tây, Dây day to, vân vân ...

Hiệp tôi rất mới nhận ở bên Pháp gửi sang thứ sắp thơm sơn vân thực đẹ nắm thật, cứng đẹ, sạch lắm, sạch giữ, khỏi chảy. Nhất là mùa hanh thứ sắp này là thuốc sẽ công-hiệu như thần.

Hiệp tôi lại có bán cả thứ quần bó may mọ sẵn, đã đẹp lại bền giá mỗi cái 2$45 và 2$85

Quý-khách mua buôn xin hỏi giá giảm 20 %

Nhà Hàng-hóa ở Âu-châu:
L. MAVENCE & Cie
... Rue Taitbout PARIS
... 73 Ludgate Hill LONDRES

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người loà thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có mắt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau một rất kiến-hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sự, mới nói đến trẻ kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà trừ vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
cựu bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, tốt-nghiệp
80, Rue Paul-Bert, Hanoi

Hoa Bào Thuốc Gió
(NAN-TRUNG TỈNH NỮ-LANG)
(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)
Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0$65. Cước phí 0$20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho:
M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
5.556

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Dreit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HANG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 8.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tỉnh ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

CAO FẰNG

Một người khán hộ chết đuối. — Hồi một giờ chiều 27 vừa rồi, một người khán hộ tại nhà thương bản tỉnh, tên là Bùi văn-Thành, 21 tuổi ra sông nâng-giang tắm mát, chẳng may sẩy chân chìm nghỉm xuống. Bấy giờ có một người đàn bà gặt ở gần đấy là thị Nga trông thấy nó hoán lên, thì có một người tên là Tạ-văn-Nị ở qua đó, nghe thấy kêu, nhảy xuống vớt, cố ý mò vớt mất trong nửa giờ đồng hồ mới thấy, đem lên cố sức tìm mọi cách cứu chữa mà không sao cứu được. Tội nghiệp!

HÀ-GIANG

Giấy bạc giả hai chục đồng. — Vừa rồi người ta đã bắt được tên Bùi-đình Phan, làm tại sở tục lệ, đem tiêu một cái giấy bạc giả hai chục đồng. Giấy bạc ấy có màu xanh nhợt, không được dày như giấy thường mà hơi xốp, đầu người trong giấy thông sáng hơn các giấy thật, các chữ viết vụng làm, trông không có tinh thần. Giấy đã ngày 21 Avril 1917, đóng bên phải có số 559 và 515 và đầu dòng bên trái có số 515.

Tên Phan biện đã bị tống giam để đem ra tòa xét xử.

VIỆC KINH-ĐÔ

Quan Khâm-sứ Pasquier đã trở về. — Quan Khâm sứ Pasquier đi Đà-lạt từ hôm 15 này, tới trưa hôm 25 trước, ngài đã bộ Dalat trở về Huế, tối hôm 25 ngài tại Mỹ-tho, sáng 26 trở về đến 10 giờ tối thì đến Huế. Thành thử tự Dalat về Huế đi mất có một ngày mà thôi.

Hội Nữ-công ở Huế. — Trong hàng chị em đứng lên sáng lập một hội phải thi-hành chiếu theo các kỳ-luật sau này :

Khoản thứ nhất. - Trong hồng nữ giới ở Huế có tổ-chức ra một hội gọi là : Nữ-công học-hội.

Khoản thứ hai. — Mục-đích của hội có ba điều : 1° Tập luyện nữ-công thực-nghiệp. 2° Phụ-trợ chức-vụ. 3° Khai đạo trí thức nữ-tử.

Khoản thứ ba. — Các nữ học-sinh của Nữ-công học hội phải từ 10 tuổi sắp lên, các người ấy không phải là hội-viên.

Khoản thứ tư. — Tại hội quán không được nghị-luận về quốc-chính, về các tôn-giáo, cấm bàn bạc sự dị-đoan, nói xúc-phạm nhau khi họp hội, cấm tuyệt sự cờ bạc tại hội.

Hội-viên :

Khoản thứ năm. — Hội-viên gồm có :

a) Sáng tạo hội-viên tức là những người sáng lập ra hội và tổ chức cải điều lệ này.

b) Tuyển-thực hội-viên là các người xin vào một phần hội sau này.

c) Danh-dự hội-viên là những người bất luận là đàn ông hay đàn bà có thể giúp cho hội được nhiều việc quan trọng.

d) Tán-trợ hội-viên là những người bất luận đàn ông đàn bà cho hội một món quà, hoặc công, hoặc của.

Cách vào hội, cách ra hội.

Khoản thứ sáu. — Ai muốn vào hội phải gửi đơn cho nhà hội-quản đưa lại bà chánh hội-trưởng, trong đơn phải nhắc biết và tuân theo các điều lệ của hội.

Khoản thứ bảy. — Các hội-viên nếu chưng xin ra hội, phải trình đơn cho bà chánh hội-trưởng biết và không được nín số tiền tháng chưa đóng.

Khoản thứ tám. — Hội-viên nào làm điều gì mất danh giá hội thì mời ra hội. Hội-viên nào lo việc nội không hết lòng, biết được sẽ gửi vào sổ, mà đến ba lần sẽ mời ra hẳn. Sự mời ra hẳn sẽ có ban hội-đồng trị-sự nghị xét và gửi thư cho người ấy biết.

Hội-viên nào có công lao với hội sẽ thưởng một phần danh-dự, hoặc đồ gì cho hội đi làm kỷ, đem tặng cho người ấy, để tỏ lòng qui-mến.

Khoản thứ chín. — Các hội-viên ra hội, hoặc bất cứ đi mới ra hội, không được đòi tiền đóng góp vào hội bấy lâu nay.

Ban trị-sự

Khoản thứ mười. — Ban trị sự của hội có mấy viên sau này :

1 chánh chủ hội ; 1 phó chủ hội ; 1 thủ bản ; 3 thư-ký ; 1 kiểm-soán ; 2 Cần sự.

Ban nghị-sự

Khoản thứ 11. — Ban nghị-sự theo là ban việc có sáu người sau này :

1 thủ-bản ; 2 người trong ba người thư-ký ; 1 người cán-sự ; 3 người chọn trong chúng thương-thực hội-viên để bàn định các công việc làm trong hội, khi đã bàn định kỳ lên xong sẽ trình cho chánh, phó hội trưởng duyệt y. Bất cứ việc gì ban trị sự cũng thi-hành, cũng phải có ý-kiến của ban nghị-sự trước đã.

Khoản thứ 12. — Ban trị-sự chọn trong các hội-viên mỗi năm bổ vào một loại, ai nhiều và được cử.

Khoản thứ 13. — Ban trị-sự mỗi tháng phải họp một lần để bàn việc hội, nhưng bất thời muốn lập tiền hội-đồng, trong giấy phải có cùng các viên kỳ tên rồi mới đưa cho bà hội-trưởng ký.

Ban nghị-sự họp hội đồng bất kỳ khi nào có việc cần kíp.

Khoản thứ 14. — Bàn trị sự chăm nom thi-hành điều lệ hội và coi việc chi-tiêu của hội, nhưng số chi-tiêu nào quá năm chục đồng thì phải có hỏi ý đại-hội-đồng trước đã rồi bạn người trong hội.

Khoản thứ 15. — Khi họp hội-đồng ít nữa cũng năm người trở lên tới sự bàn bạc mới có giá-trị.

Chức-trách của các viên trong hội.

Khoản thứ 16. — Chánh chủ hội thay mặt cả hội-đồng chủ tọa các kỳ đại hội-đồng và tiếp hội đồng.

Phó chủ hội thay mặt chánh chủ hội trong khi chánh chủ hội vắng mặt.

Thủ bản giữ tiền bạc của hội khi tiêu pha gì sẽ có giấy có chữ ký của bà hội-trưởng và ban trị-sự quyết-nghị giấy ấy, thủ bản nhận lại để làm lưu chiếu.

Người thư-ký thứ nhất lo việc tờ-bàn làm các tờ biên-bản, giữ sổ sách thư từ, sổ biên tên của các hội-viên.

Người thư-ký thứ hai lo việc sắp đặt thư viện của hội, những quyển nhật ký về các bài đã đưa ra, và sưu-tập các bài diễn-thuyết.

Người thư-ký thứ ba lo việc sổ sách chi tiêu, thâu nhập, đóng góp tiền tháng, làm giấy biên-lai cho tới thủ bản, giữ sổ biên lại và giữ việc gửi bộ dự-toán.

Hội viên nào bất hạnh, hoặc ốm thôi, hoặc nghỉ luôn năm lần không có giấy cáo, hội-đồng sẽ cử người khác.

Khoản thứ 17. — Quyết-nghị điều gì phải bỏ phiếu khi nào hai phe phiếu bằng nhau, bên nào có chánh chủ hội là hơn.

Khoản thứ 18. Khi hội-đồng xong phải làm tờ biên-bản có chữ ban trị-sự ký tên.

Vốn của hội,

Khoản thứ 19. — Sáng tạo viên phải góp lúc lập hội mỗi người 10 đồng, mỗi tháng góp bà giác (3 hào) để làm kinh phí. Tuỳ-ng thực hội viên lúc vào hội phải góp 5 đồng mỗi tháng góp (ba hào) ba giác.

Hội-viên mỗi tháng bốn giác (4 hào) còn những học-trò cha mẹ chị em trong hội thì được trừ tiền phần nửa là hai giác.

Khoản thứ 20. Đóng tiền bắt đầu tháng :

Đại hội-đồng.

Khoản thứ 21. — Cuối năm phải họp đại hội-đồng trong chừng tháng :

a) nghe tờ trình đồng niên của ban hộ đồng trị-sự, b) tờ ban trị sự khám, c) chấm mãi biện chi tiêu cũ. d) quyết nghị việc sửa đổi trong hội.

Khoản thứ 22. — Chánh chủ hội khi nào có việc gì cần họp đại hội-đồng hay là mười viên làm đơn xin họp đại hội-đồng cũng được.

Khoản thứ 23. — Khi đại hội-đồng thứ nhất phải có hơn một nửa hội-viên thì bàn bạc mới có giá trị, kỳ hội-đồng thứ hai thì bao nhiêu người cũng nhóm được.

Khoản thứ 24. — Khi nào có đại hội-đồng thì có giấy nghị-định của ban trị sự và giấy mời.

Khoản thứ 25. — Mỗi lần đại hội đồng sẽ có giấy biên bản và chữ ký của ban trị-sự.

Sổ sách

Khoản thứ 26. — Ban trị sự sổ sách sổ biên bản này : 1° một quyển sổ biên tên hội viên. 2° một quyển sổ biên tên các hội viên xin vào hội. 3° một quyển sổ biên tên các việc xin ra hội. 4° một quyển sổ biên tên các thư từ tới. 5° một quyển sổ biên các thư đi lại. 6° một quyển sổ thân tập tiền bạc. 7° một quyển sổ chi tiêu và quyển để góp các giấy chi tiêu. 8° một quyển sổ biên các việc đã đi lại. 9° Một quyển sổ biên tên đóng góp. 10° một quyển biên lai tiền đóng.

Các việc tập khoản

Khoản thứ 27. — Những người không phải hội-viên thì không được vào hội quán.

Khoản thứ 28. — Có làm một cái chương-trình đặc biệt về các môn học về thơ viện, về diễn thuyết, về các bài nghị luận văn chương và xem báo đăng báo. Cái chương-trình ấy sẽ yết tại nhà hội và ban hộ đồng việc.

Khoản thứ 29. — Các môn đọc nữ công, các diễn thuyết và xuất đọc trí thức nữ tử và những sự nghiên-cứu về thơ văn, thì nhiệm nữ lưu sẽ biên tập thành tích của hội.

Giải tán

Khoản thứ 30 — Bất luận mà hội phải giải tán thì sẽ có họp đại hội đồng.

Khi hội tán các món tiền bạc, vật liệu khi đã phân chia, còn lại bao nhiêu quan trên sao phép sẽ tặng cho một hội nào cũng tựa tựa như bản hội, hoặc đem làm việc từ-thiện.

Khoản thứ 31. — Chương-trình điều lệ này muốn sửa đổi lại phải có phép quan Khâm-sứ Trung-kỳ đã.

Các tên người sáng lập hội viên.

Sáng lập hội-viên :

Mme Nguyễn-khoa Tăng dite Đạm-Phương, Mme Ưng-Bàn dite Xuyến, Mme Nguyễn-ba-Trác, Mme Tôn-thất-Lương, Mme Jean, Melle Tôn-nữ Thị-Cần. Melle Tôn-nữ Thị Hai, Mme Hoàng-Phó Mme Nguyễn-Xuân, Mme Nguyễn-Thăng, Mme Nguyễn-khoa-Tế, Melle Trần-như-Mậu, Melle Lê-thị-Quyên, Melle Nguyễn-thị-Thự, Melle Bồ-thị-Lan.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Được cá nhiều lắm. — Tối hôm 26 Mai vào độ hơn 7 giờ, đương giữa lúc bóng trăng vừa sáng, mọi người rủ nhau đi đón mắt lớp dưới bắt, lớp trên đường, bỗng nghe phía bãi bể ngang làng Thanh-than, tiếng kêu gọi rộn-rịch vang trời dậy đất, không ai hiểu là chuyện gì. Chạy đến xem thì ra là nhà nghề được nhiều cá quá, phải la lên và kêu gọi đồng bạn đến bắt giùm.

Cả thảy đâu mà nhiều vô-số, hàng sáu bảy chiếc thuyền chật lưới, còn lọ ra ngoài đặt cả bên không kịp nữa, vậy lên chài đầy cả bãi cát. Chỉ trong khoảnh-khắc mà những tôm rạo bò và lôi truyền tấp lập dập cả xứ Hàn, người trong thành-phố cùng các nơi lân cận chung quanh kéo ra xem như hội, như Tây, như Nam, như Khách, đã các thứ người, xe tay, xe đạp, ô-tô đến kẹp cả đường xuống bể. Cái cảnh trời thanh, bể lặng, cát trắng, trăng trong, là một cảnh tiên đem yên-lặng trên bãi bể, mọi đêm khác chỉ thỉnh-thoảng một người đợi mắt lại qua và mấy chòm con nhà nghề ngồi vá lưới, mà nay bỗng thành một nơi nhiệt-náo phi-thường.

Ngồi vài giờ họ bắt mới hết cá, bắt xong họ còn mua bán với nhau trên bãi cho đến quá nửa đêm ; mỗi con cá ngày thường đáng có ba đến, chỉ bán được ba bốn xu, mà lại chỉ bán hàng cho chỗ đến mua, chớ cả một vùng quanh đó không nhà ai là nhà không có cá, lấm nhà quanh năm ăn cá mua, mà lắm lúc cá giá hà đi chợ bán. Ngày hôm sau tôi cho Hiên cho đến xóc nhà quê xa gần, đều rất những cá thiếu.

Các chủ ghe hôm ấy bán được rẻ một trăm, có chủ bảy tám chục đồng, vì cá nhiều song bán rẻ nên không được mấy đồng tiền.

Số cá bắt được tính phỏng độ vài vạn con, thật là sự xưa nay ít có ; lần nhà ở đây đến vài ba mươi năm, từng thấy sự được đã nhiều, mà đều nói là chưa thấy lần nào nhiều bằng lần này.

Trong khi ấy người xóm-xto xuống bắt cá, có nhiều người con trai bị cả vùng nước cát, lội cả trong ra ngoài phải đưa đến nhà thương cứu chữa. Người nào vớ phải nhà nghề đánh cá, vì thấy cá nhiều quá cũng theo mọi người xuống bắt được đôi con, rồi bị mang hại, tội nghiệp thay.

Cả thiệt hại một lần như cá ngành ở bể, lắm cơ-to đến hai người khiêng mới nổi. Nó to hai cái người rất độc, ai bắt nó rất bị cái ngạnh đâm nhằm tay đau đến hàng tháng chưa lành.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rõ lệ-thường : Kiểu mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài gửi thư nào mua thì gửi tiền sang về không nói rõ ý gửi theo giấy mua thì báo quản không trả lời. — Mua báo phải gửi ngân-phiếu hoặc mandat mới thấy tiền ra thì báo

CÁC QUÝ-KHÁCH CÁC TỈNH NÊN CHÚ Ý!

Kể từ ngày 1er Mai 1926. Hiệu Bắc-Bằng ở Hanoi mở thêm một phòng chuyên trị về việc chữa mũ hàng hộ cho các nhà tư gia và các nhà thương mại ở các tỉnh.

Có người rất sành nghề đứng làm Quản-Lý để từng làm Mai-Bắn ở các hiệu buôn lớn. Vậy từ nay trở đi các Ngài ở tỉnh xa muốn đúng bắt cứ hàng gì, hoặc Hàng Sén, Tạp Hóa, các đồ ăn nóng, hay các đồ dùng trong nhà, thì xin cứ gửi giấy hay danh giấy-thép về sẽ có hàng gửi ngay, theo cách lĩnh hóa giao-ngân.

Danh giấy-thép : Bắc-Bằng Hanoi
Giây nói số 341

Nay kính cáo
Bắc-Bằng, 75 phố Hàng Bồ, Hanoi
3061

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Nay mai sẽ diễn
GIAI ANH HÙNG,
THUA GÁI THUYỀN QUYÊN

Tuồng cải-lương soạn theo lối cải-lương Nam-kỳ. Các vai đào kép trong vở hát này toàn là những tay tài tử ở ngoài vào đóng giúp. Các điệu hát câu ca câu ngâm, rất hợp với dân nhị không sai chút nào, nghe rất là vui tai, luyện tập rất là công phu.

Đã lâu nay bản hội không diễn lại vở hát cải lương « Quả chơi nên phải » và vở « Tạo hóa liêu nhân » các quý khách ở các tỉnh cứ gửi thư về bảo diễn lại. Vậy nay bản hội xin lĩnh ý định đến tối thứ tư 2 Juin(22 tháng 4 ta) thì diễn lại tích « Quả chơi nên phải » và tối thứ sáu 4 Juin 1926 (24 tháng 4 ta) diễn lại tích « Tạo hóa liêu nhân ». Hai vở hát cải-lương này soạn theo lối Nam-kỳ, Trung-kỳ và Bắc-kỳ như ngâm, ca, lý. Soạn giả là M. Phạm-ngọc-Bảo xin tình-nguyện ra đóng vai chính và sẽ lại có một vài tay lài tử khác vào hát giúp nữa. Trong các giờ hạ màn thay cảnh và giờ nghỉ sẽ có một ban tài tử chuyên về việc âm nhạc đề diễn các vở hát cải lương nay mai bản hội sắp đem ra khai diễn sẽ vào giúp Bản hội để họa các bài ca, ngâm, nghe rất là hay và vui tai. Xin các ngài giữ chỗ trước kẻo hết.

Bản hội sửa có lời kính cáo để biết quý biết rằng vở « Gươm-nữ-hiệp » là vở chèo tiền đến tuần lễ sau sẽ đem ra khai diễn. Trong vở hát này có phụ thêm nhiều bài hát cải lương soạn theo lối mới.

Tối thứ ba 1er Juin 1926
HỮU DUYÊN THIÊN LÝ
NĂNG TƯƠNG NGỘ

Tối thứ tư 2 Juin 1926
QUẢ CHƠI NÊN PHẢI ? ? ? ! ! !

Vở hát cải lương soạn theo lối Nam-kỳ, Trung-kỳ và Bắc-kỳ. Soạn giả xin tình nguyện ra đóng vai chính và có một vài tay lài tử cũng xin vào hát giúp. Trong giờ hạ màn và giờ nghỉ sẽ có một ảm nhạc riêng vào họa các bài ca cải lương, nghe rất là hay và vui tai. Xin các quý khách giữ chỗ trước kẻo hết.

3016

AI CÓ AUTO XIN NHỚ :

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, 7, Rue du Chanvre, Hanoi, bán : các kiểu kính (Pare-brise d'auto), còi điện, còi tay, ruột gà, bóng gạo, cổ Algérie để làm đệm auto, chai đựng nước nóng và nước đá để đi đường.

Xin viết thư lấy giá. 3.058

Depuratif Ribal
Thuốc lấy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất rẻ tiền. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Depuratif Ribal.

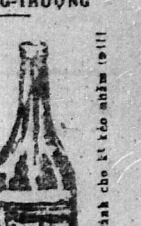
Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3010

Le PARFUM des HUMANITÉS
(SỮ-KÝ THANH-HOA)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Văn chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối chiếu, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng, hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé : 0$50 thứ 2$00 — 1$00 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Rượu bổ-dào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chẳng như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin trẻ-con và người có trí khôn nhìn!!!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bần-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thì có được công-hiệu cho tính-chất người bần-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch các hàng hiện ở trang thứ tư từ bảo này.

NHÀ BÁ-CHUÔNG
Ở LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uréformine
GIÁ 1$30 một hộp

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Số vé thưởng, hiệu Giu-Long

3 số tranh thêu : 3, 176, 837.

7 số mặt gối thêu : 205, 380, 393, 635, 751, 865, 876.

30 số liền lâu : 286, 267, 359, 378, 82, 89, 386, 464, 483, 503, 513, 315, 402, 569, 495, 589, 598, 593, 491, 579, 601, 611, 617, 627, 770, 781, 784, 644, 841, 784.

Ngài nào được trúng thưởng, gần cho đến lấy, xa gửi đi.

kính-cáo

5.692

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

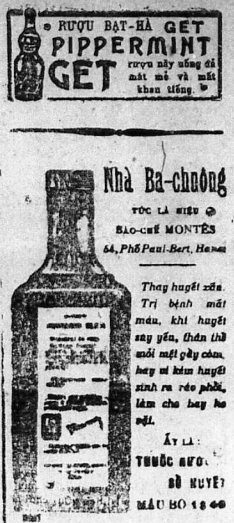
Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái những người đau mới khỏi những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xây. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ra kèm huyết sinh ra rẻo phổi, làm cho hay ho nặt.

ẤY LÀ :

THUỐC ĐỘ HUYẾT

BỔ MÁU BỔ 1$40

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THANH

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

QUYỂN THỨ NHẤT, QUYỂN THỨ NHÌ VÀ QUYỂN THỨ BA VÀ THỨ TƯ

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả : Victor Hugo

Dịch-giả : Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 0$50

— nhì, — 0.45

— ba và tư, — 0.35

Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển . . . 0.20

Quyển thứ ba và thứ tư đóng nhập một.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Tại gian hàng bán các vị ăn

Rượu Cognac Otard Dupuy 3 sao . . .	*Một chai :*	3 fr 00
Rượu Pippermint Gel, làm cho đỡ khát		2 fr. 50
Rượu khai vị Caro . . . . . Độ một lít :		1 fr 50
Vin du Cap Corse Damiani au quinquina. Một lít :		1 fr 00
Nước suối Vichy suốt Célestins.	*Một chai :*	1 fr. 20
Sữa stérilisé Berna. Lỏng, không pha đường. Một hộp :		0$30
Cristal Vouvray Mousseux. Giấy xanh.	*Một chai :*	1 fr. 50
Alcool de menthe de Ricqlès. Vệ-sinh, và giải-khát nên dùng trong mùa nóng.		10 fr. 00
Rượu Rhum du Pilar . . . . . Độ một lít :		2 fr. 50
La Suze. Làm bằng Sâm jura. Bổ và Vệ sinh, uống nguyên chất hay pha nước . . . . . Độ một lít :		1 fr. 00
Rượu Anisette Marie Brizard.		2 fr. 00

2005

HOÀN-CẦU TIỆN DỤNG

Các ngài dùng giầy tây, giầy ta nên dùng « cao-su sống » « caoutchouc crêpe » đi rất nhẹ-nhàng và lại bền. Bản-hiệu mới nhận được bên Mỹ gửi sang có đủ mũi da để đóng giầy và các thứ da dùng để đóng yên-ngựa, hòm da, va-li, cặp-sách cũng các vật-dụng bằng da.

Bản-hiệu lại mới có các kiểu giầy mới, đem so thành ca-ta-lo để kính-tặng.

Bản-hiệu chuyên chế các nghề này đã lâu năm, các ngài chiếu-cố đến đã biết, vậy bản-hiệu lại càng gắng sức cho công-nghệ thêm tinh-xảo, cho khỏi phụ lòng chiếu-cố của các ngài. Thật vậy, bản-hiệu không dám dùng lời quảng-cáo quá-đáng viển-vông mà làm-lụng lại không vừa ý các ngài.

GIANG-THỊNH

3.059 *Nº 1, rue Jules-Ferry, nº 49, rue de Hà-Trung, HANOI.*

Các ngài chớ nên quên rằng, mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Trang-tiền

HANOI 3023

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giúp.

Mắc bệnh giúp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giúp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

MỚI XUẤT BẢN :

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ

Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : 0$50 — Tiền cước : 0$20

Bán tại bản-quán và các hàng sách

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đẳng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3018

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(RỪNG BẢO ĐÀI, RỪNG PHỐ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có sưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đồ-xá.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường vẫn là hiệu thuốc Lập-từng ở phố Trang-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

GIÂY NÓI SỐ 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bé ở cữ . . . . . Một lítre :* 2$40

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* 1,25

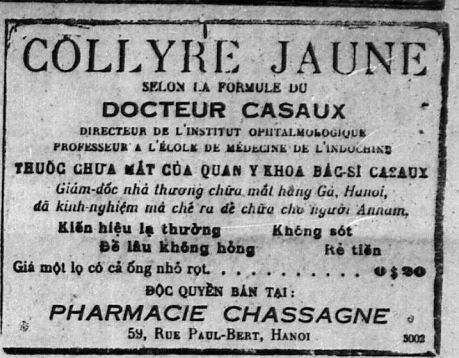
Hai là thuốc trị bệnh lao, bệnh giúp và các bệnh đau phải rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao máu xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai :* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* 0,80

Là ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu sin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phiền người mua phải chịu

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3021

KHÔNG GÌ THÚ BẰNG

Ăn cơm xong rồi,

Uống một cốc nhỏ

RƯỢU

Rhum du Pilar

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Quí-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có nút số

Đồng 15 quan tức đến rồi về sau đồng làm 15 tháng mỗi tháng 30 quan, theo như lời ngày 25 mars 1900 thiệt là chắc-chắn cho người mua.

Theo đúng số tiền thì qui-khách nhận ngay được một số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ cho đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền từ 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là vé sau cũng được hoàn lại 500 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ có số các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ rút số vào những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc rút số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3016 d

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn